

Gianni Rodari İKİ KERE DOĞAN BARON

Çeviren: Yelda Gürlek

Resimleyen: Sedat Girgin

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

Gianni Rodari
İKİ KERE DOĞAN
BARON

Ya Da San Giulio Adası'nın Sırları

Çeviren: Yelda Gürlek ■ Resimleyen: Sedat Girgin

Yayın Koordinatörü: İpek Şoran
Editör: Ebru Akkaş Kuseyri
Kapak ve İç Tasarım: Gözde Bitir
Son Okuma: Egem Atik
Tasarım Uygulama: Recep Eren

1. Basım: 2000 Adet, Ekim 2013

ISBN 978-975-07-1899-1

C'era due volte il barone Lamberto, Gianni Rodari

© 1980, Maria Ferretti Rodari ve Paola Rodari, İtalya

© 1991, Edizioni EL S.r.l., Trieste, İtalya

© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2013

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak

kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni

olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Can Sanat Yayınları Yapım, Dağıtım, Ticaret ve Sanayi LTD. ŞTİ.

Yayıncı Sertifika No: 10758

Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 - 252 59 89 Faks: 252 72 33

www.cancocuk.com cancocuk@cancocuk.com

Kapak Baskı: Azra Matbaası; Sertifika No: 27857

Adres: Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok Kat: 3

No: 3/2 Topkapı, Zeytinburnu, İstanbul

İç Baskı ve Cilt: Türkmenler Matbaacılık; Sertifika No: 12584

Adres: Merkez Efendi Mah. Gümüşsuyu Cad. No: 18

Topkapı, İstanbul

CAN
ÇOCUK

Bu kitabın sahibi:

Gianni Rodari

**Yazarın yayınevimizden çıkan
diğer kitapları:**

BİR TELEFONLUK MASALLAR

GÖKYÜZÜNDEN GELEN PASTA

GÖRÜNMEZ OLAN TONİNO

MARKO İLE MİRKO'NUN

SERÜVENLERİ

MASAL İÇİNDE MASAL

MASALLAR VE KURGU MASALLAR

SOĞAN OĞLAN

TELEVİZYONA DÜŞEN ÇOCUK GİP

İtalya'nın yetiştirdiği en iyi çocuk kitapları yazarı olarak tanınan Gianni Rodari (1920-1980) daha on yaşındayken şiirler yazıyor, müzikle uğraşıyordu. Amacı müzisyen olmaktı. Yirmi yaşında müzik öğretmeni oldu. İkinci Dünya Savaşı patlayınca, ülkesinde gerçekleşen faşist düzene karşı girişilen harekete katıldı. Uzun süre gazetecilikle uğraşan yazar, bir çocuk gazetesinin de yönetmenliğini yaptı. 1947'de çocuklar için yazmaya başladı ve sonunda da dünyanın en iyi çocuk kitapları yazarlarına verilen büyük ödül, Hans Christian Andersen Ödülü'nü 1970 yılında aldı.

İKİ KERE DOĞAN BARON

İçindekiler

Birinci Bölüm, 7
İkinci Bölüm, 17
Üçüncü Bölüm, 23
Dördüncü Bölüm, 34
Beşinci Bölüm, 49
Altıncı Bölüm, 62
Yedinci Bölüm, 71
Sekizinci Bölüm, 85
Dokuzuncu Bölüm, 104
Onuncu Bölüm, 125
On Birinci Bölüm, 137
On İkinci Bölüm, 149
On Üçüncü Bölüm: Sonuç, 174

Birinci Bölüm

Orta Gölü dağların tam ortasında yer alır. *Orta* Gölü'nün ortasında ama tam da ortası sayılmayacak bir yerde San Giulio Adası yer alır. San Giulio Adası'nın üstünde ise çok yaşlı (tamı tamına doksan üç yaşında) oldukça zengin (İtalya'da, İsviçre'de, Hong Kong'da, Singapur'da ve daha pek çok yerde yirmi dört tane bankası bulunan) ve de sürekli hasta olan Baron Lamberto'nun villası yer alır. Bu Baron'un tamı tamına yirmi dört tane hastalığı vardır. Hastalıklarını tek tek aklında tutabilen tek kişi ise kâhyası Anselmo'dur. Anselmo küçük not defterine Baron'un bütün hastalıklarını A- astım hastalığından T- topallamaya kadar alfabetik bir sırayla not etmiştir. Ayrıca her bir hastalığın karşısına da Baron'un hangi ilaçları günün hangi saatinde alacağını, yemesi gereken ve el sürmesi yasak olan yiyeceklerin listesini ve de doktorların,

“Tuza dikkat, tansiyonu yükseltir. Şekeri ölçülü tüketin, fazla şeker diyabet için tehlikelidir. Heyecandan, merdivenlerden, cereyanda kalmaktan, yağmurdan, güneşten ve aydan sakınılmalıdır,” gibi tavsiyelerini de notlarına eklemiştir.

Baron Lamberto kimi zaman vücudunda bir ağrı hisseder fakat bu sancının tam olarak hangi hastalığından kaynaklandığını bir türlü söyleyemez. İşte böyle durumlarda, derhal kâhyasına döner ve:

“Anselmo, önce şuramda sonra da buramda bir ağrı oluyor,” diye sorar.

“Bu sizin yedi numaralı hastalığınız, Bay Baron. Midenizle bağırsağınızın birleştiği yerdeki ülseriniz, efendim.”

Ya da, “Anselmo, bu da neyin nesi? Yine başım dönüyor.”

“Numara dokuz, Sayın Baron: Karaciğeriniz. Fakat bunun on beş numara ile de ilgisi olabilir yani tiroidinizle.”

Baron sayıları karıştırır.

“Anselmo, bugün numara yirmi üçle başım dertte.”

“Bademcikleriniz mi efendim?”

“Hayır, pankreasım.”

“Sayın Baron, izin verirseniz bu hastalığınızın numara on bir olduğunu size hatırlatmak isterim.”

“Sen ne söylüyorsun? On bir safrakesesi değil mi?”

“Safrakesesi, beş numara, efendim. Buyurun siz de kontrol edin.”

“Önemli değil, Anselmo, önemli değil. Hava nasıl?”

“Sisli, Sayın Baron. Sıcaklık düşüyor. Alpler’de kar var.”

“Mısır’a gitme zamanı gelmiş, ne dersin?”

Baron’un Mısır’da, üstelik Piramitlere iki adım mesafede bir villası daha bulunmaktadır. Bir tane de Kaliforniya’da. Ayrıca Katalonya’da Costa Brava’da ve Sardunya Adası’ndaki Zümrüt Sahilleri’nde de birer villası daha vardır. Bunlardan başka, Roma’da, Zürih’te ve Kopenhag’da da sıcacık apartman dairelerine sahiptir. Fakat kış aylarında yaşlı kemiklerini, özellikle de alyuvarlarının ve akyuvarlarının fabrikası olan omuriliğinin yer aldığı o upuzun kemiklerini güneşte pişirmek için Mısır’daki villasına gider.

Böylece onlara yine Mısır yolu görünmektedir. Fakat bu defa orada kısa kalırlar. Nil Nehri boyunca yaptıkları gezinti sırasında, dindar bir Arap ile karşılaşırlar ve onunla biraz sohbet ederler. Bu karşılaşmanın hemen sonrasında Baron Lamberto ve kâhyası Anselmo bazı deneyler yapmak üzere San Giulio Adası’ndaki villaya kapanmak için ilk uçakla İtalya’ya geri dönerler. Zaman geçer ve artık yalnız değillerdir. Villanın tavan arasında şimdi altı kişi daha vardır, onlar gece gündüz Baron’un adını tekrarlayıp dururlar:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Bayan Delfina başlar ve Bay Armando devam eder. Bay Giacomini bitirir, Bayan Zanzi başlar. Sonra sıra Bay Bergamini’ye geçer, derken Bayan Merlo’ya ve işte yeniden Bayan Delfina’nın sırası gelir. Her biri tek başına birer saat olmak üzere, gece boyu iki saat çalışır.

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

Arada bir Bayan Delfina gülme krizine tutulur. Uykuya dalmadan önce kendi kendine, “Ne biçim bir şey bu? Ne işe yarayacak ki? Bu zenginler biraz çatlak oluyor,” der.

Diğerleri bu duruma ne güler ne de yaptıkları işi sorgularlar. Bu iş için cumhurbaşkanının maaşı kadar yüksek bir ücret ve beraberinde de yiyecek, kalacak yer ile sevdikleri şekerlemeleri almaktadırlar. Şekerlemeler kuruyan dilleri içindir. Bunda düşünecek ne var? Onlar için varsa yoksa Lamberto, Lamberto, Lamberto...

Aralıksız çalışırlar. Pazar günleri de. Noel’de de hatta yılın son gecesinde de. Tavan arasının her bir köşesine bir sürü küçük mikrofonun yerleştirildiğinden ve bu mikrofonların bağlı olduğu minicik ve aynı şekilde görünmez bir sürü hoparlörün de villanın her bir köşesine gizlenmiş olduğundan haberleri yoktur.

Bunlardan biri Baron Lamberto'nun yastığının altında, bir diğeri davet salonundaki piyanonun içindedir. İki tane de büyük banyoda vardır: Biri soğuk su musluğuna diğeri de sıcak su musluğuna gizlenmiştir. Günün herhangi bir saatinde, mahzende ya da kütüphanede, yemek salonunda ya da tuvalette, evin her neresinde bulunursa bulunsun, Baron bir düğmeye dokunur ve dinler:

"Lamberto, Lamberto, Lamberto..."

Kâhya Anselmo da, en azından yarım saatte bir, tavan arasındaki çalışmanın aralıksız devam edip etmediğini, efendisinin isminin doğru şekilde söylenip söylenmediğini, her hecesinin doğru vurgulanıp vurgulanmadığını ve bu altı kişinin ekmeceklerini ve şekerlerini hak edip etmediklerini kontrol eder.

Aslına bakılırsa Baron bu durumdan o kadar da memnun değildir.

"Kulak ver, Anselmo," diye yakınır, "büyük harf iyi duyulmuyor."

"Sayın Baron, büyük harf maalesef küçük harften farklı bir şekilde tonlanamıyor, efendim. Konuşma dilinde hâlâ bu tür eksiklikler var."

"Bunu biliyorum fakat fena halde canımı sıkıyor. Adımın başındaki 'L' harfi tıpkı leyleğin, lüferin, lollipopun 'l'si gibi çıkıyor. Moral bozucu. Kleopatra'nın kraliçelere layık 'K' harfinin kertenkele, katırtırnağı ya da kirpinin 'k'si ile aynı şekilde tonlanmasına na-

sıl katlanabilmiş olduğunu kendime sorar dururum.”

“Küpe, kutu, kırpıştırma,” diye ekledi Anselmo.

“Kırpıştırma da ne demek?”

“Gözleri çabucak açıp kapatma eylemi.”

Baron düşünür:

“İsmimi söylerken hiç olmazsa zihinlerinin gözüyle ilk harfin büyük L olduğunu görmeye çalışsalar.”

“Bu olabilecek bir şey,” diye yanıtlar Anselmo. “İsminizi söylerken görebilmeleri için odanın bütün duvarlarına ve hatta tavanına adınızın yazılı olduğu kartonlar asacağız.”

“İyi fikir. Ayrıca Lamberto’nun üçüncü hecesini yumuşatarak, ikinci hecesini öyle çok uzatmaktan ve ne pahasına olursa olsun ‘meeee, meeee’ der gibi koyun sesi çıkarmaktan kaçınması gerektiğini de Bayan Zanzi’ye bildirmek gerekir.”

“Bunu da olmuş bilin, efendim. O halde, izniniz olursa ben de Bay Bergamini’den isminizi bastıra bastıra hecelememesini rica edeceğim. Açıkçası onun tonlaması, insana stadyumda futbol maçı izlediği hissinin veriyor. Bir taraftarın Lam–ber–to, Lam–ber–to diyerek stadyumu coşturmasına benziyor.”

“Ne gerekiyorsa söyle Anselmo, mutlaka söyle. Peki, onların bizden bir istekleri var mı?”

“Bayan Merlo söyleme sırası kendisine geldiğinde örgü örmek için izin istiyor.”

“Yüksek sesle ilmekleri saymaması koşuluyla kendisine izin verilmiştir.”

“Bay Giacomini, gölü kuşbakışı gören kuzey kanadındaki pencereden balık tutmak için izin istiyor.”

“Fakat *Orta* Gölü’nde balık yok ki...”

“Bunu ben de kendisine söyledim, efendim. *Orta*’nın ölü bir göl olduğunu açıkladım. Bana kendisi için önemli olanın balıkları yakalamak değil, avlanmak olduğunu, ayrıca bir gölün ölü ya da canlı olmasının gerçek bir balıkçı için kesinlikle aynı şey olduğunu söyledi.”

“O halde buyursun, tutsun.”

Baron, altın başlı iki masif bastonuna tutunarak ayağa kalkar ve topallayarak (hastalık no 24) en yakındaki kanepeye doğru üç adım atar ve oraya çöker. Bir başka düğmeye dokunarak dinlemeye koyulur:

“Lamberto, Lamberto, Lamberto...”

“Bu Bayan Delfina’nın sesi.”

“Evet, saygıdeğer Baron’um.”

“Ne güzel bir tonlaması var. Senin de fark etmiş olacağın gibi Anselmo, ismimin her biri birbirinden farklı olan her harfi tek tek ve kusursuzca vurgulanıyor.”

“İzninizle sevgili Baron’um, benimki de öyledir.”

“Evet, Anselmo, senin ismin de öyle. Tıpkı Delfina gibi. İçinde hiçbir harfin bir kereden fazla tekrarlanmadığı isimler güzeldir. Bazen diğer isimler de

insanın kulağına hoş geliyor. Örneğin 't' harfinin iki kez ve 'a' harfinin de sıkça tekrarlandığı bir isim olan, zavallı anneciğimin ismi, Ottavia gibi. Onun isminde bu tekrarlar insanın kulağına hoş geliyor. Oysa kız kardeşimin bir tanecik oğluna Ottavio ismini vermiş olması benim için çok üzücüdür. Ottavio aynı sesli harfle başlar ve biter. İki tane 'o' harfinin bulunması iki parantez gibi durur. Parantez içinde bir isim, ne biçim bir iş! Sanırım bu sebeple Ottavio bana göre çok sevimsiz bir isimdir. Bütün zenginliğimin tek varisi olarak onu göstereceğimi hiç sanmıyorum. Ne var ki ailemde başka biri daha yok."

"Haklısınız, yok Bay Baron."

"Ottavio dışında, hepsi benden önce öldü. Bu durumda o da benim cenazemi kaldırmak için bekliyor olsa gerek. Sevgili yeğenimden hiç haber var mı?"

"Hayır, Sayın Baron. Son olarak oyun borcunu ödemek için sizden yirmi beş milyon borç istedi. Bu da sanırım bir yıl kadar önceydi."

"Hatırlıyorum, o paraları her zamanki kötü alışkanlığı olan çelikçomak oyununda kaybetmişti. Ah, Anselmo hadi bana bir fincan papatya çayı hazırla."

Baron Lamberto'nun dünyanın her yerinden toplanmış zengin bir papatya koleksiyonu vardır. Aralarında Alpler'in, Apeninler'in, Pireneler'in, Kafkasya'nın, Sierra'nın ve And Dağları'nın hatta Himalayalar'ın eteklerinden bile toplanmış papatyalar bu-

lunmaktadır. Her biri, üzerlerinde toplandığı yeri, yılı ve günü gösteren bir etiketle uygun raflara dizilerek kayıt edilir.

“Size,” dedi Anselmo, “1945’in Roma kırlarını önerebilirim.”

“Sen bildiğin gibi yap.”

Senede bir gün villanın demir kapıları açılır ve o gün turistler Baron Lamberto’nun papatyalar, şemsiyeler, 1600’lerin Hollandalı ressamlarının tabloları gibi çeşitli objelerden oluşan koleksiyonlarını ziyaret etmeye gelirler. Dünyanın dört bir yanından gelen ziyaretçileri *Orta* Gölü’nden adaya taşıyan kayıkçılar ve motorcular o gün hiç kazanmadıkları kadar çok para kazanırlar.

Bu tanıtım
kopyası
Can Çocuk
okurları için
özel olarak
hazırlanmıştır.

 CAN
ÇOCUK

Gianni Rodari

İKİ KERE DOĞAN BARON

Rodari'den renkli ve eğlenceli bir anlatım

Oldukça yaşlı ve zengin bir adam olan Baron Lamberto, kâhyası Anselmo ile birlikte yaşar. Baron Mısır'daki villasına gittiğinde yaşlı bir Arap ile karşılaşır ve onun bilgeliğinden yararlanır. Bu karşılaşma Baron'un açgözlü yeğeni ve korkunç haydutların planını bozmaya yeter.

Tüm hammaddeler laboratuvarında testten geçirilmiş ve sağlığa zararlı herhangi bir maddeye rastlanmamıştır.

DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü*

(psikolojik danışmanlık, eğitim, araştırma, kurumsal danışmanlık)

Bu kitap DBE Davranış Bilimleri Enstitüsü'nün Çocuk ve Genç Psikolojik Danışmanlık Merkezi uzmanlarından Klinik Psikolog Cemre Soysal tarafından çocuk ve ruh sağlığı gelişimi açısından uygun bulunmuştur.

ISBN 978-975-07-1899-1

9 789750 718991